

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
ulf.olvsson@regeringskansliet.se

Kulturrådets remissyttrande över Regeringskansliets promemoria Nedstängningsstöd (Fi2021:01206)

Kulturrådet är en myndighet under Kulturdepartementet med uppgift att verka för kulturens utveckling och tillgänglighet. Det gör vi bland annat genom att fördela och följa upp statliga bidrag till offentliga och fria kulturaktörer. Utgångspunkt för vårt uppdrag är de kulturpolitiska målen.

Utifrån den korta svarstid som getts på remissen har det inte funnits möjlighet att göra en djupare analys av förslaget. Kulturrådet vill ändå framföra några synpunkter som bör övervägas i den fortsatta beredningen av förslaget.

Allmänna synpunkter

Kulturrådet tillstyrker förslaget att ett nedstängningsstöd i form av ett förstärkt omställningsstöd ska införas. Den skada som kulturområdet har åsamkats är omfattande och en omstart kommer att ta lång tid och kräva resurser.

Kulturrådet noterar dock att förslaget utesluter en majoritet av kulturaktörer från att kvalificera sig för bidrag och att det största hindret är den föreslagna förordningens bestämmelse i 5 § 1 punkten avseende att omställningsstöd endast får lämnas med stöd av 7 § andra stycket lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Att stödet endast får lämnas med stöd av 7 § andra stycket innebär att de aktörer som har behövt stänga ner sin verksamhet på grund av att de ålagts att begränsa antalet besökare av regeringen eller länsstyrelserna inte kommer att kunna ta del av stödet. Detta för att en begränsning av antalet besökare inte räknas som en nedstängning enligt den föreslagna förordningen i och med att kulturaktörerna i teorin har kunnat ta emot femtio eller åtta besökare beroende på gällande förbudsföreskrift.

Detta är en allvarlig brist och bör åtgärdas.

I praktiken har regeringens och länsstyrelsernas besöksbegränsningar inneburit att kulturaktörer inte har kunnat genomföra sin verksamhet då en föreställning eller en konsert som i vanliga fall skulle ha genomförts för hundratals besökare inte kan genomföras för endast femtio eller åtta deltagare. De flesta kulturaktörer har inte heller resurser att genomföra sin verksamhet som digitala event.

Kulturrådet ser därmed ett behov av att nedstängningsstödet även ska få lämnas enligt 7 § första stycket lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 med anledning av att bestämmelser om besöksbegränsning enligt

regeringens eller länsstyrelsernas förbudsföreskrifter i praktiken innebär en nedstängning av kulturaktörernas verksamhet.

Det förstärka omställningsstödet riktar sig dessutom enbart till kulturaktörer som direkt omfattas av en eventuell nedstängning. Det innebär att kulturaktörer indirekt påverkas och som blir av med sina uppdrag eller som inte får nya uppdrag på grund av förbud eller nedstängning inte kommer att kunna söka förstärkt omställningsstöd. Därmed är det rimligt att den föreslagna förordningens uppräkningsav vad som avses vara fasta kostnader i 12 § även omfattar kostnader för tjänster samt kostnader för frilansande uppdragstagare.

Vidare medför beräkningsmodellen med referensmånader att kulturaktörer som inte har ett jämnt kassaflöde varje månad eventuellt inte kommer att kunna ta del av förstärkt omställningsstöd beroende på när de har fakturerat för olika projekt tidigare år.

Även att kravet på en lägsta omsättning har satts till 180 000 kr samt att stödet endast ska ges till en viss andel av fasta kostnader utgör ett hinder. Flertalet kulturaktörer har en omsättning som understiger 180 000 kr och har dessutom låga fasta kostnader, detta då det är deras konstnärskap och arbetsinsats som genererar omsättning i företaget. Kulturrådet anser att verksamhet som enligt 13 kapitlet 1 § första och andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) avses vara näringsverksamhet ska kunna erhålla förstärkt omställningsstöd oavsett omsättningsnivå.

Konsekvenserna för kultursektorn

Kultursektorn i hela landet tar stora förluster varje dag under coronakrisen. Det gäller fria kulturaktörer såväl som statligt, regionalt och kommunalt finansierade verksamheter. För att bibehålla en kulturell infrastruktur krävs att alla parter kan ta del av de stödinsatser som sätts in.

Handläggning av ärendet

Remissyttrandet har beslutats av generaldirektör Kajsa Ravin efter föredragning av chefsjurist Greta von Rosen Stövind.

På Kulturrådets vägnar

Kajsa Ravin

Generaldirektör